

«MOTTAKERNAVN»
«KONTAKT»
«ADRESSE»
«POSTNR» «POSTSTED»
«UTLANDSADRESSE»

Deres ref.: «REF»

Vår ref.: 2008/930
MAB GAST 561.0

Dato: 21.12.2009

Avgjørelse A2009-46 – iTicket AS - konkurranseloven § 12 jf. §§ 11 - avslag på anmodning om å gripe inn mot Billettservice AS

Konkurransetilsynet viser til e-post av 22. oktober 2008 hvor iTicket AS (iTicket) klager inn Billettservice AS (Billettservice) for brudd på konkurranseloven § 11, samt ytterligere korrespondanse og informasjonsinnhenting i saken.

Sakens bakgrunn

iTicket utvikler billettsystemer og – tjenester for underholdningsbransjen (kinoer, kulturhus, konsertarenaer, festivaler og sportsarenaer.) Billettservice leverer tilsvarende tjenester som iTicket, men er ikke aktiv i kinosegmentet.

Klager hevder at Billettservice i konkurransen om minst to oppdrag innenfor sportssegmentet har tilbudt sine tjenester til en pris som ikke dekker kostnadene ved å tilby de aktuelle tjenestene. Klager er av den oppfatning at Billettservices prising utgjør en utnyttelse av dominerende stilling som er i strid med konkurranseloven § 11, og som kan medføre at iTicket blir presset ut av markedet.

Konkurransetilsynet har i sin behandling av saken avholdt telefonmøte med klager og innhentet supplerende informasjon fra selskapet. Tilsynet har også innhentet informasjon fra Billettservice, herunder kalkylene som lå til grunn for innklagdes anbud i de to tilfellene som er omtalt av klager. Tilsvarende kalkyler er også hentet inn fra iTicket.

Konkurransetilsynets vurdering

Konkurransetilsynet kan pålegge foretak eller sammenslutninger av foretak som overtrer forbudene i konkurranseloven § 11 å bringe overtredelsen til opphør, jf. konkurranseloven § 12 første ledd.

Konkurranseloven § 11 forbyr et dominerende foretaks utilbørlige utnyttelse av sin stilling. Bestemmelsen tilsvarende EØS-avtalen artikkel 54 og EF-traktaten artikkel 82. Praksis knyttet til tolkningen av disse bestemmelsene vil således være relevant ved anvendelsen av konkurranseloven § 11.

Konkurranseloven § 11 første ledd oppstiller to vilkår som begge må være oppfylt for at et foretak skal ha overtrådt forbudet. For det første må foretaket ha en "dominerende stilling," og for det andre må foretakets atferd innebære en "utilbørlig utnyttelse".

Den grunnleggende rettskilden i spørsmålet om ulovlig konkurransebegrensende underprising er EF-domstolens dom i AKZO-saken.¹ Det fremgår av dommen at dersom et foretak ikke dekker sine gjennomsnittlige variable kostnader, foreligger det en presumsjon for at foretaket har hatt til hensikt å presse ut konkurrenten fra markedet. Dersom foretaket dekker sine gjennomsnittlige variable kostnader,

¹ Se sak C-62/86 AKZO Chemie BV mot Kommisjonen (AKZO-dommen) premiss 71.

men ikke de gjennomsnittlige totale kostnadene, må det i tillegg påvises at foretakets prissetting er ledd i en plan om å presse konkurrenten ut av markedet for at misbruk skal foreligge etter konkurranseloven § 11.²

iTicket viser til to konkrete tilfeller i sin klage. Konkurransetilsynet har innhentet og vurdert Billettserives interne kalkyler for tilbudene som ble inngitt i de to tilfellene.³ Legger vi til grunn de forventningene Billettserive hadde for fremtidige inntekter og kostnader, viser kalkylene at selskapet forventet at begge kontrakter skulle bli lønnsomme.

Tilsynet har videre vurdert hvorvidt Billettserive sine forventninger om fremtidige inntekter og kostnader kan anses som rimelige. For å gjøre denne vurderingen har tilsynet blant annet sammenlignet Billettserives kalkyler mot iTickets kalkyler for de samme kontraktene.⁴ Sammenligningen viser at kalkylene i ulik grad avviker i forhold til avgiftsnivå, kostnader, forventet publikumsoppmøte og forventet allokering av billettsalg gjennom ulike kanaler for salg av billetter. Sistnevnte har betydning fordi billettformidlerens inntjening per billett avhenger av hvor publikum kjøper sine billetter.

Selv om billettformidlernes kalkyler på noen punkter viser betydelige avvik, kan ikke Konkurransetilsynet se at Billettserive sine forventninger er urimelige. I denne sammenheng bemerkes det at billettformidlerne gjerne inngår kundekontrakter gjeldende for flere år framover i tid. Det kan derfor være stor usikkerhet knyttet til hvordan publikumsoppmøtet og billettsalgsallokeringen vil utvikle seg.

Konkurransetilsynet bemerker videre at klagen kun omtaler to konkrete oppdrag i et marked hvor det eksisterer et stort antall kontrakter.

Basert på den informasjon Konkurransetilsynet har innhentet fra innklagede om forventede kostnader og inntekter fremstår det ikke som om Billettserive har priset sine tjenester under gjennomsnittlige variable kostnader i de to spesielle tilfellene klager omtaler. Videre finner Konkurransetilsynet, ut fra informasjon om markedet og andre opplysninger innhentet fra klager og innklagede, at det neppe er grunnlag for å påvise en intensjon hos innklagede om at eventuell prising mellom variable og faste kostnader er ledd i en strategi for å presse iTicket ut av markedet.

På bakgrunn av ovennevnte finner tilsynet det ikke sannsynlig at en sak om misbruk av dominerende stilling vil føre frem, og finner derfor ikke grunnlag for å prioritere ytterligere ressurser til videre behandling av saken.

Klageadgang

Avgjørelsen kan påklages innen tre uker, jf. konkurranseloven § 12 tredje ledd. En eventuell klage stiles til Fornyings- og administrasjonsdepartementet, men sendes til Konkurransetilsynet.

Konkurransetilsynet gjør for øvrig oppmerksom på at personer som mener seg rammet av en overtredelse i strid med konkurranseloven §§ 10 og 11 selv kan forfølge saken ved å reise sak for domstolene. Man er således ikke avhengig av at Konkurransetilsynet involverer seg i saken og eventuelt griper inn for å beskytte seg mot en overtredelse.

Med hilsen

Henrik Magnus Lande (e.f.)
seksjonsleder

Gabriel Støyva
rådgiver

² Se sak C-62/86 AKZO Chemie BV mot Kommisjonen (AKZO-dommen) premiss 72.

³ Kalkylen ble tilsendt Konkurransetilsynet i brev fra Billettserive 25. mars 2009.

⁴ iTickets kalkyle ble tilsendt Konkurransetilsynet i e-post 20. april 2009.

Konkurransetilsynet
Norwegian Competition Authority

Mottakere:

iTicket AS	Nordstrandveien 41	8012	BODØ
Billettsservice AS	Postboks 645 Sentrum	0106	OSLO